

RAAP België – Rapport 705

Archeologienota Ten Haagdoornheide te Houthalen-Helchteren

Archeologisch Vooronderzoek

Programma van Maatregelen
Bureauonderzoek – 2021E299

RAAP

Colofon

Titel: Archeologienota Ten Haagdoornheide te Houthalen-Helchteren (Archeologisch Vooronderzoek)
Programma van Maatregelen
Bureauonderzoek – 2021E299

Versie: 11-06-2021

Auteur(s): I. Depaepe

Projectleider: N. Vanholme

Projectmedewerkers:

Projectbegeleider:

Aardkundige:

Raaproject: HOWE01

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België BV, Begoniastraat 13, 9810 Eke

Bevoegd gezag: Agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BV
Begoniastraat 13
9810 Eke
Telefoon 09/311 56 20
E-mail: raap@raap.be
Website: www.raap.be

© RAAP België BV, 2021

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1 Gemotiveerd advies – geen vervolg	4
1.1 Samenvatting van het vooronderzoek	4
1.2 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek	4
1.3 Impactbepaling.....	5
2 Programma van maatregelen	6

1 Gemotiveerd advies – geen vervolg

1.1 Samenvatting van het vooronderzoek

RAAP België voerde een archeologisch vooronderzoek uit in het plangebied Ten Haagdoornheide te Houthalen-Helchteren. Dit gebeurde in functie van het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen.

Het archeologisch vooronderzoek had tot doel na te gaan of er kans is op aanwezigheid van waardevolle archeologische resten. Er zijn gegevens verzameld over de aardkundige, archeologische en historische context van het plangebied. Op basis daarvan is een archeologische verwachting opgesteld en is nagegaan wat de invloed is van de werken op het archeologisch erfgoed. Deze onderzoekstappen hebben geleid tot een advies.

De Code van Goede Praktijk stelt drie criteria waarbij een dossier in aanmerking komt voor een archeologienota met beperkte samenstelling. In het geval van dit dossier gelden de laatste twee criteria: 2) de toekomstige werken zullen met absolute zekerheid geen verstoring veroorzaken aan de oorspronkelijke bodem, en dus het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed, aangezien deze binnen bestaande verstoringen of bestaand gabarit zijn gelokaliseerd, of herstel van het oorspronkelijk maaiveld zonder diepere ingrepen inhouden, en 3) de zeer beperkte geplande werken buiten bestaand gabarit of bestaande verstoringen zijn zodanig klein in oppervlakte dat er met zekerheid kan gezegd worden dat verder onderzoek niet zou leiden tot nuttige kenniswinst. Hierdoor is een archeologienota met beperkte samenstelling van toepassing.

De geplande bodemingrepen zijn in twee groepen onder te verdelen: ingrepen binnen bestaande gabarit/verstoringen en ingrepen buiten dergelijke zones. De ingrepen binnen bestaande gabarit/verstoringen zullen geen impact hebben op de oorspronkelijke bodem, en dus eventueel aanwezig archeologisch erfgoed. De overige ingrepen, i.e. het rooien van 42 bomen en de aanleg van een beheerweg, stapelplaats en brug,

1.2 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

De Code van Goede Praktijk stelt drie criteria waarbij een dossier in aanmerking komt voor een archeologienota met beperkte samenstelling¹. In het geval van dit dossier gelden de laatste twee criteria: 2) de toekomstige werken zullen met absolute zekerheid geen verstoring veroorzaken aan de oorspronkelijke bodem, en dus het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed, aangezien deze binnen bestaande verstoringen of bestaand gabarit zijn gelokaliseerd, of herstel van het oorspronkelijk maaiveld zonder diepere ingrepen inhouden, en 3) de zeer beperkte geplande werken buiten bestaand gabarit of bestaande verstoringen zijn zodanig klein in oppervlakte dat er met zekerheid kan gezegd worden dat verder onderzoek niet zou leiden tot nuttige kenniswinst. Hierdoor is een **archeologienota met beperkte samenstelling** van toepassing.

¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2018, p.108

Aangezien dit een archeologienota met beperkte samenstelling is, is het bureauonderzoek slechts opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- *Beperkte topografische situering*
- *Verstoringshistoriek*
- *Impact van de geplande bodemingrepen en afweging verder onderzoek*
- *Synthese en beantwoorden van de onderzoeksvragen*

1.3 Impactbepaling

De geplande bodemingrepen zijn in twee groepen onder te verdelen: ingrepen binnen bestaande gabarit/verstoringen en ingrepen buiten dergelijke zones. De eerste groep omvat de ingrepen binnen bestaande gabarit/verstoringen:

- de aanleg van een carterbreker op vijf locaties: 0,4 m diep binnen bestaande gabarit (1,5 m² per locatie)
- versterken van bestaande dijken: herstel tot een breedte van 4,7 m (noorden locatie 9) of 5,35 m (locatie 8 en zuiden locatie 9) (in totaal 2430 m²)
- gedeeltelijk dempen van een deeltraject van de Huttebeek en grachten: opvullen van 0,4 m naar 0,1 m (locatie 10) of van 1 m naar 0,4 m (locatie 16) (in totaal 1290 m²)
- dempen vijvers op vier locaties: herstel tot historisch maaiveld (in totaal 6805 m²)

Deze ingrepen zullen geen impact hebben op de oorspronkelijke bodem, en dus eventueel aanwezig archeologisch erfgoed.

De overige ingrepen vallen onder de tweede groep, en houden in:

- plaatsing van een brug: fundering van 0,5 m diep (8 m²)
- aanleg van een beheerweg met afwatergreppels: enkel het strooisel wordt weggehaald met voorzorgen voor rijinsporing (in totaal 900 m²)
- rooien van bomen: in totaal 42 in een lineair traject
- aanleg van een stapelplaats: enkel het strooisel wordt weggehaald met voorzorgen voor rijinsporing (625 m²)

Deze geplande werken zullen dus beperkte dimensies aannemen. De kans dat zich hier (*in situ*) archeologische resten bevinden, en deze ruimtelijk geïnterpreteerd kunnen worden, is zeer klein tot onbestaande.

Op basis van het onderzoek blijkt dat de geplande ingrepen geen impact zullen hebben op potentieel archeologische vindplaatsen of kenniswinst opleveren. Er worden geen verdere maatregelen geadviseerd.

2 Programma van maatregelen

Er wordt **geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd**.

Wel blijft de **meldingsplicht** gelden bij toevalsvondsten (ofwel de vondst van een roerend of onroerend goed met archeologische erfgoedwaarde, zoals deze omschreven wordt in Artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013). Dit geldt voor vondsten gedaan buiten de context van archeologisch vooronderzoek, archeologische opgravingen, of gebruik van een metaaldetector.